

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF -- AGENT PRESIDENT
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-3 ta' Ottubru, 2008

Citazzjoni Numru. 683/2007

**Lawrence u Concetta Maria konjugi Cauchi
li ghandhom rispettivament il-karta tal-identita'
bin-numru 527658(M) u 8663(M)**

VS

**Dr. Patrick Spiteri u martu Sylvana Spiteri
li ghandhom rispettivament il-karta tal-identita'
bin-numru 43465(M) u 9362(M)**

Il-Qorti

Preliminari

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat **I-atti tar-rikors** li permezz tieghu r-rikorrenti sottomettew illi:

1. Peress illi l-intimati huma debituri tar-rikorrenti fis-somma komplessiva ta' Lm60,000 sittin elf lira maltin, u dan skond ma' jammettu l-istess intimati meta gew mitluba jhallsu l-ammont imsemmi.

2. Peress illi dan id-debittu huwa cert, likwidu, u dovut u l-intimati m'ghandhomx eccezzjonijiet x'jaghtu u ghalhekk il-kawza tista' tingata' ai termini tal-Artiklu 167 tal-Kapitlu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

3. Jghidu ghalhekk l-intimati ghaliex din il-Qorti m'ghandiex:

(1) Taqta' u tiddeciedi l-kawza ai termini tal-Artiklu 167 tal-Kodici tal-Procedura Civili u cioe' bid-dispensa tas-smigh tal-kawza u;

(2) Tikkundannahom ihallsu lir-rikorrenti l-ammont ta' Lm60,000 – kollox skond kif intqal fuq u ghar-ragunijiet fuq premissi.

Bl-imghax legali mid-data tal-prezenti att sal-gurnata tal-effettiv pagament u bl-ispejjez kontra l-intimati li minn issa jibqghu ngunti ghas-subizzjoni tagghom.

Rat li l-intimat Dr.Patrick Spiteri ghalkemm debitament notifikat baqa' kontumaci;

Rat il-verbal tal 12 ta' Ottubru 2007 li bih il-Qorti awtorizzat lill intimata Sylvana Spteri biex tikkontesta t-talba

Rat ir-**risposta ta' l-intimata** a fol. 10 tal-process fejn esponiet:

It-talbiet attrici ghandhom jigu michuda u dan stante illi:

1. Preliminarjament ir-rikors guramentat, huwa null stante illi ma jsegwix ir-rekwiziti mposti mill-Kodici ta'

Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12) l-Artiklu 154, specificament illi l-oggett tal-kawza ghandu jkun imfisser b'mod car u f'paragrafi numerati separatament u t-talba jew talbiet ghandhom ikunu numerati wkoll. Illi r-rikorrenti m'ghamlu l-ebda distinzjoni bejn l-oggett tal-kawza u t-talbiet taghhom u konsegwentement dan in-nuqqas issarrafin nullita' tar-rikors guramentat.

2. Fit-tieni lok u minghajr ebda pregudizzju ghas-suespost, ir-rikorrenti jehtiegu jippruvaw il-kreditu taghhom.

3. Fit-tielet lok, ir-rikors guramentat huwa bbazat fuq dikjarazzjonijiet inveritieri u ghaldaqstant ghandu jigi michud. Huma nveritieri l-istqarrijiet guramentati tar-rikorrenti fejn jinghad 'skond ma' jammettu l-istess intimati' u wkoll 'l-intimati ddikjaraw ruhhom veri, certi u likwidi debitori favur tieghi...' u dan stante illi l-intimata Sylvana Spiteri qatt m'ammettiet li ghandha xi debitu fil-konfront ta' Lawrence u Concetta konjugi Cauchi. Hija qatt ma ltaqghet mal-konjugi Cauchi u qatt ma kellmithom u lanqas ikkomunikat maghhom b'xi mod iehor u ghalhekk wisq inqas ammettiet maghhom li ghandha taghtihom xi flus.

4. Fir-raba' lok, hija nvertiera wkoll l-istqarrija guramentata tar-rikorrenti fejn jinghad 'meta gew mitluba jhallsu l-ammont imsemmi' stante illi l-intimata Sylvana Spiteri qatt ma giet mitluba thallas kwalunkwe ammont minn Lawrence u Concetta Maria konjugi Cauchi.

5. Illi fil-hames lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talba attrici ghandha tigi michuda fil-konfront ta' l-eccipjenti Sylvana Spiteri stante illi l-ammont pretiz, se mai, jirrigwarda negozju li sar mal-intimat Dr. Patrick Spiteri ad esklużjoni u ad insaputa ta' Sylvana Spiteri, stante illi bhalissa hemm proceduri ta' separazzjoni ghaddejjin bejn il-konjugi Spiteri.

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Kopja Informali ta' Sentenza

Semghet ix-xhieda bil-gurament;
Rat in-nota' ta' l-atturi;

Konsiderazzjonijiet

In linea preliminari fl-ewwel eccezzjoni l-intimata eccepjet li talba attrici tikkontravjeni d-dispost ta' l-Artikolu 154 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, (proprjament 156). Dan fis-sens illi din ma tikkontjenix "tifsir car u sewwa ta' l-oggett u r-raguni tat-talba".

Il-Qorti difficilment tara s-serjeta` wara din l-eccezzjoni in kwantu jidher ovvju illi din giet semplicement mitfugha bhala difiza addizzjonali ohra u xejn izjed. Hija taghmel accenn fugaci u generiku ghat-test (zbaljat) tal-ligi minghajr ma mbaghad affrontat bizzejjed, b'senjalazzjonijiet serji u sufficcjenti, ir-raguni guridika ghall-eccezzjoni minnha moghtija.

Il-ligi ma tirrikjedix kliem partikolari ghal kif ghandhu jigi formulat rikors guramentat imma bizzejjed jiftiehem x'ikun qed jintalab. (Ara d-decizjonijiet a Vol. XLIII P II p 748; Vol. XXXIV P II p 502; Vol. XXIX P I p 431, fost bosta ohrajn). Fil-kaz in ezami r-rikors guramentat hu car bizzejjed u jissodisfa r-rekwiziti tal-ligi kif ukoll fih bizzejjed fuqhiex l-intimata tiddefendi ruhha. Tant hu car li l-intimata pprezentat diversi eccezzjonijiet u l-intimat l-iehor lanqas ikkontesta.

Dwar it-tieni eccezzjoni ma saret ebda kontestazzjoni u r-rikorrenti r-nexxilhom jippruvaw il-kreditu taghhom billi xehed l-attur fuq l-istess, u l-intimat Dr.Spiteri kien ammetta li l-ammont mitlub hu dovut u li hu kien se jhallas. Xehdu fl-istess sens missier l-attur u Dr.J.Schembri. L-intimata mhux qed tikkontesta l-ammont per se imma li hi mhiex responsabbili ghal dan id-debitu.

Fit-tielet eccezzjoni Sylvana Spiteri tghid li hija qatt m'ammettiet li ghandha xi debitu fil-konfront ta' Lawrence u Concetta konjugi Cauchi u li hija qatt ma ltaqghet mal-

Kopja Informali ta' Sentenza

konjugi Cauchi u qatt ma kellmihom u lanqas ikkomunikat maghhom b'xi mod iehor.

Fir-raba eccezzjoni l-intimata tghid li hija qatt ma giet mitluba thallas kwalunkwe ammont minn Lawrence u Concetta Maria konjugi Cauchi.

Fil-hames eccezzjoni l-intimata teccepixxi li l-ammont pretiz jirrigwarda negozju li sar mal-intimat Dr. Patrick Spiteri ad esklużjoni u ad insaputa taghha, stante illi bhalissa hemm proceduri ta' separazzjoni ghaddejjin bejn il-konjugi Spiteri.

Tikkunsidra

Ir-rikorrenti jammetti li fl-inkontri li kienu jsiru ma' Dr.P.Spiteri l-intimata qatt ma kienet tkun prezenti. L-attur pero' xehed li dan id-debitu hu tal-konjugi Spiteri billi meta kien ikellem lill Dr.Spiteri dan kien ighidlu li hu kien qed jitkellem kemm ghalih kif ukoll ghal martu u li kellu prokura taghha. Fil-fatt Dr. Spiteri kien urihom il-prokura li kellu minghand l-intimata izda sussegwentement kien infurmahom ukoll li fis 16 ta' Lulju 2007 Mrs.Spiteri kienet baghtitlu ittra permezz tal-Avukat Thake fejn infurmatu li kienet qed tirrevokalu kwalunkwe prokura li setgha kellu.

Ir-rikorrenti spjega li hu kien ghadha l-flus lill Dr. Spiteri hafna qabel ma Mrs. Spiteri ippruvat tirrevoka l-prokura lill zewgha permezz ta' ittra privata u qabel ma hi kienet bidet il-proceduri ta' separazzjoni. Fil-fatt in-negozju kienu sar xi ghaxar snin ilu. Ir-rikorrent jikkontendi ghalhekk li negozju sar fiz-zmien meta kienet tezisti l-kommunjoni ta' l-akkwisti bejn l-intimati u sar mill-intimat bhala parti mix-xoghol tieghu ta' Avukat u konsulent finanzjarju. Ghalhekk l-intimat Dr.Spiteri ma kien qed jaghmel xejn ad insaputa ta' martu jew wara dahar l-intimata, imma kien qed jaghmel ix-xoghol professjonali normali tieghu u li l-intimata kienet taf bih u kienet kompartecipi fih kif se naraw.

L-intimata tghid li hi ma kientx taf x'kien l-involvement ta' zewgha fil-professjoni tieghu ta' Avukat u fin-negozju li kien qed jaghmel f'isem xi kumpaniji. Dan pero' l-intimata

ma tistax tghidu billi hi stess esebiet zewg kuntratti li juru li appartu li hija kienet direttici fil-kumpanija li kienet taghmel in-negozju, kienet taf x'kien in-negozju ta' zewgha u hi kienet hadet parti fih personalment.

Apparti dana pero anke jekk l-intimata tghid li sar xi haga minn zewgha wara darha hija dejjem kellha l-protezzjoni tal-ligi biex tannulla dak li sar a detriment taghha (ara artikolu 1326 tal-Kap 16), izda l-intimata jidher li ma hadet ebda passi f'dan is-sens biex tannulla xi att pregudizzjevoli ghalha.

Dwar il-prokura l-intimata mhux qed tikkontesta li hija ffirmat dik il-prokura izda qed titfa dubbju fuq dak li xehed in-Nutar Micallef li hi ffirmat fil-presenza tieghu. Hi pero ma teskludix li zewgha setgha taha l-prokura biex tiffirmaha meta kienet id-dar. (ara fol 43). In-Nutar B. Micallef ezebixxa kopja ufficjali ta' dina l-prokura bil-firma awtentikata ta' l-intimata li saret fil-presenza taghha. Hu xehed li jekk il-kuntratt ighid li l-partijiet iffiraw quddiemu sinjal li l-partijiet kienu prezenti. Hu mhux se jghid li ffirmaw quddiemu meta l-persuna ma tkunx prezenti, speccjalment f'prokuri.

L-intimata xehdet li kienet iffiraw xi dokumenti li zewgha kien gabilha id-dar u jista' jkun li taha wkoll il-prokura in kwistjoni biex tiffirma, izda jekk dan kien il-kaz, hi kien minghalija li qed tiffirma dokumenti ghall-bank relatati ma' *loan* li kienu ser jiehd u (ara fol 43). Izda jekk l-intimata ma apprezzatx l-import legali ta' dak li kienet qed tiffirma it-tort ma hu ta' hadd hlief taghha stess, ghax ma kellhiex taqbad u tiffirma dokument ta' piz legali bhal dak minghajr ma taccerta ruhha dwar dak li qed tiffirma jew tiehu parir professjonali dwar l-effetti taghha. Il-fatt li l-intimata seta' kienet taht "l-impresjoni" li kienet qed tiffirma dokument iehor u mhux il-prokura, din wahedha, mhiex raguni ghat-thassir tal-prokura u l-obbligi li ggib maghha. Dan f'kull kaz mhux zball skuzabbli, u jekk hu veru li hasbet hekk, "jibqa' li kienet traskurata ghax iffiraw minghajr ma qrat il-karta jew talbet li tigi spjegata lilha.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-intimata tghid li hija qatt ma kienet rat il-prokura qabel u saret taf biha meta giet ezibita fil-Qorti. Ghalhekk kienet tablet lill Dr.Thake biex jikteb l-ittra a fol 30. biex ihassar kwalunkwe prokura li kien hemm. Jirrizulta pero' li dina l-prokura giet ezibta fil-Qorti fil 21 ta' Dicembru 2007 mentri l-ittra kienet intbgahtet fis 16 ta' Lulju 2007 ghalhekk jidher li l-intimata kienet taf li zewgha kellu l-prokura taghha qabel.

Ghalhekk l-intimata hija responsabbili ma' zewgha ghall-obbligazzjonijiet minnha assunti mieghu fil-konfront tar-rikorrenti.

Decizjoni

Ghal dawn il-motivi

Il-Qorti tiddeciedi;

Prevja li tichad l-eccezzjonijiet tal-intimata;

U fil-kontumacja ta' l-intimat Dr.Patrick Spiteri;

Tilqa t-talbiet tar-rikorrenti;

U tikkundanna lill-intimati jhallsu lir-rikorrenti l-ammont ta' Lm60,000 ekwivalenti ghal-(€139,762.40);

Bl-imghax legali mid-data tal-prezentata tac-citazzjoni sal-gurnata tal-effettiv pagament, u bl-ispejjez kontra l-intimati.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----